

ANYAG

BASKI Módszeres didaktikus anyag Curriculum

Szerzők:
BASKI – Projekttársaság
2008 augusztusa

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
Bevezetés	3
Példák a kísérleti próba folyamán pótlólagosan alkalmazható módszeres didaktikus anyaghoz	5
Modul 1 „A környezet és az igények felmérése”	10
Modul 2 „Csoport- és egyéni analízis”	12
Modul 3 „Kommunikációs analízis”	14
Modul 4 „A szociális kompetencia felmérése”	16
Modul 5 „Az erőforrások felmérése”	18
Modul 6 „Konfliktusmenedzsment”	20
Modul 7 „Önrendelkezés”	22

Bevezetés

Általános magyarázatok és ajánlások a módszeres didaktikus anyaghoz

A BASKI Projektcsapat oktatási- és tanulási módszereket, valamint módszeres didaktikus anyagot is kifejlesztett, amit a BASKI kísérleti próba folyamán a BASKI tréningcsoportokban próbáltak ki.

Ez a fejezet a felhasznált anyaggal összefüggő tapasztalatokat foglalja össze és utalásokat ad arra, hogyan lehet ezeket a gyakorlatban beilleszteni és használni.

A projektársaság megpróbált a projekten belül a fogyatékosok célcsoport számára módszeres és didaktikus anyagot kifejleszteni. Az anyag fejlesztésének az volt a fő célja, hogy egy támogató ajánlatot fejlesszen ki a BASKI képzés és különösen a beszédzavarban szenvedők számára. E célcsoport számára eldöntötték, hogy az AAC koncepciókból nézőpontokat emelnek ki és ezeket a BASKI képzésbe integrálják. Több európai országban szokásos a nembeszélő emberek számára szimbólumokat – főképpen PCS-szimbólumokat – felhasználni. Ebből eredendően is volt ok arra, hogy felhasználják ezeket a szimbólumokat a BASKI képzésen is. A BASKI kézikönyvben és a képzők képzése curriculumban az AAC-ről és a szimbólumok felhasználásáról általános információkat és magyarázatokat dolgoztak ki. (vgl.: <http://www.basic-skills-training.org>).

Ahogy a kísérleti próba tapasztalatai mutatják, nagyon nehéz PCS szimbólumokat fogyatékosok számára felhasználni, ha az adott szervezetben nincsenek tapasztalatok ezekkel a koncepciókkal, illetve ha a fogyatékosok nincsenek hozzászokva magukat szimbólumokkal kifejezni.

Ausztriában a képzők és a fogyatékosok a PCS szimbólumokat a BASKI képzéseken felajánlották illetve felhasználták. Erre vonatkozóan valamennyi résztvevő pozitív

tapasztalatokról tudott beszámolni. A szimbólumokat felhasználták azok a résztvevők is, akik beszélni tudtak – azután ezek a képzés tartalmának a támogatására szolgáltak.

Bulgáriában és Görögországban teljesen más volt a helyzet. A képzők és a fogyatékosok megpróbálták a PCS szimbólumokat felhasználni, de a résztvevők valamennyien nem tudtak a szimbólumok felhasználásában az előtapasztalatokhoz visszanyúlni. A képzők ezért a saját megszokott rendszerük alkalmazása mellett döntöttek, a nembeszélő résztvevőkkel való munkájukban.

A módszeres és didaktikus anyagot, amely, mint a BASKI képzés tartalmaként lett kifejlesztve, fel kell a képzőknek használni. Viszont rendes körülmények között szügszszerű lesz az anyagot megfelelően az adott országra jellemzően, illetve az egyénre szabott tapasztalatok szerint alkalmazni. Szügszszerű is lehet új tananyagot, amely a résztvevő egyének igényeinek megfelel, elkészíteni.

Ezért a BASKI képzés kivitelezéséhez ajánlott, tananyagokat és – módszereket felhasználni, amelyek rendes körülmények között a fogyatékosokkal történő mindennapi munkában beilleszthetők és a BASKI képzéseken alkalmazhatóak.

Hasznos lehet ezért a "módszeres didaktikus modulkátyákat" javaslataként felhasználni.

Nos, a következő oldalakon a pótlólagosan alkalmazható anyaghoz példák, valamint a BASKI kísérleti próba folyamán felhasznált módszerek lesznek felsorolva. Továbbá, be lesznek mutatva a "módszeres didaktikus modulkátyák", amelyeket a projektársaság fejlesztett ki.

Példák a pótlólagosan alkalmazható módszeres didaktikus anyaghoz, a kísérleti próba folyamán

Kézzel mozgatott bábuk:

- Képző mint felhasználó:
 - o a résztvevőkkel való kapcsolatfelvételhez
 - o vigasztalást, gondozást, támogatást a kézzel mozgatott bábukon keresztül felajánlani
 - o viselkedésmódok, szociális kapcsolatok, kommunikációk, stb. kialakításához
- Résztvevők mint felhasználók:
 - o a saját érzésekkel és igényekkel való kapcsolatfelvételhez
 - o a képzővel, illetve más csoporttagokkal való kapcsolatfelvételhez
 - o szerepjátékokban való részvétel felhasználásához

Ujjal mozgatott bábuk:

- Alternatívaként a kézzel mozgatott bábukhoz. Ajánlatként, ha a védelem iránti igény erősen mutatkozik és ha a témákhoz, emberekhez, érzésekhez, igényekhez „biztonsági távolság” szükséges.
 - o Olcsóbban megkapható és könnyebb önállóan elkészíteni.

Fényképek és képek az internetből:

- bizonyos témák (lakni, munka, érzelmek, szabad idő, szakmák, emberek, stb.) kidolgozásához
- összehasonlításként és beleegyezéshez („tesz”, „van” (szabad), úgy, mint másvalaki „tesz” illetve „van”; például: átérez- úgy érez, úgy szabad cselekednie és ezt kipróbálni, fénykép „mintául”)
 - o a résztvevők által kiválasztott témák gyors előkészületéhez

A helyszínen készült fényképek illetve képek:

- az anyag, a motívum jobb felismeréséhez, a résztvevők számára
- aktív folyamatérdekltség, az anyagválasztásba és –előállításba való belevonáshoz, illetve kialakításhoz
 - o az anyagválasztás- és előállítás a helyszínen történik! A felelőség a csoportnak ismét átadható

Boardmaker - szimbólumok:

- gyorsan rendelkezésre álló, valamint egyénre szabottan átdolgozható szimbólyelv, amely a Lebenshilfe Graz und Umgebung- Voitsberg-en belül már nagyon ismert és elterjedt
- az érzések, igények, valamint a személyes témák azonosításánál változatlan és rendszeresen alkalmazott szimbólytábla:
 - o A tanácsadássorozat strukturálásához (biztonságot, tájékozódást, „vörös fonal” nyújt, megnöveli a résztvevők önállóságát, aktivitását a felhasználásban, stb.)
 - o Csoportnyelvként
 - o Szókincsfejlesztéshez
 - o A döntéslehetőségek ajánlata
 - o Az ÖSSZES résztvevők egyenértékű részvételi lehetősége

Boardmaker - program:

- egyéni valamint csoportszerződések kialakításához
 - o a témák kidolgozásának előkészületéhez, illetve elmélyítéséhez (vázlatok, összefoglalások, cselekvés- és haladások a tananyagban, stb.)
- megegyezett ábrák a tartalmakhoz, összehasonlításokhoz, megállapodásokhoz, illetve a beszédfordulatokhoz (például: „sok csepp követ vály”)
- témák táblái a beszélgetési témák ajánlásához
- A gyakrabban visszatérő témák számára rendelkezésre álló anyag. Például: „Az erőszakmentes kommunikáció 4 lépése”-nek (Marshall B. Rosenberg-től) szimbólyikus ábrázolása.
- a testnek, illetve a fantáziautazásoknak a képszerű ábrázolásához és a könnyebb elképzeléséhez

- a szerkezet vázlatához, a résztvevők számára a folyamat, illetve a tartalom képileg való megjelenítéséhez („most itt vagyunk, ez már mögöttünk van, ez még előttünk van”)

Az internetből ingyenes – szimbólumok - letöltése:

- Alternatívaként, valamint a szimbólum- és az anyagkiválasztás bővítéséhez (a képző, valamint a résztvevő számára)
 - o mint „ötlethozó” a módszertanhoz és az anyaghoz, a képzők számára az előkészületeknél

A már meglévő játék- és kártyakészlet:

- meglévő memória-játék: a struktúrált- és párgyakorlatokhoz, a csoportdinamikus gyakorlatokhoz, játék valamint anyag a meghatározott témákhoz, stb.
- A különböző kérdés- és feladatkielölésekkel a játék-, illetve a tarotkártyák a résztvevők asszociációjának, beszéd tárgyának, témáiknak, öntapasztalásaiknak és – elmékedéseiknek a jó hangulatképeit fejezhetik ki. („Miért kerested ki magadnak ezt a képet?” Mit kívánsz a jövődre?” stb.)
 - o Előny: anyagelőállítás nem szükséges!!

Felsorakoztató munka (feltétel, a képző megfelelő kiképzése):

- a szimbólumokkal kísért segítőállásként az emlékezetben tartáshoz, a tájékozódáshoz, valamint a szerep átéréséhez, a működéshez, a felállított személy leírásához és identitásához
- tárgyakkal való felsorakoztatás, fényképek, szimbólkártyák, stb. (például: babák, építőkockák, az önmaga választott igények)

IGEN – NEM – kommunikáció és testbeszéd:

- Megragadni, ami a résztvevőknél megvan; Mint képző felajánlani egy kölcsönös megértés létrehozását; ezek ismétlése és ilyen „csevegési lehetőségek” megteremtése.
- A résztvevők után való érdeklődés kimutatása – félnkség és a folytonosan meglévő beszéd tárgy nélkül (ha a résztvevő ezt szeretné).

- mint „legkisebb közös nevező”, valamint a résztvevők elengedhetetlen- állandóan igénybe vevő nyelve, mint csoportnyelv
- a résztvevőket hatalmába keríti, a megfelelő szimból- és nyelvanyag létezésének a függősége nélkül – megfelelő időben – alkalmas beszédpartnerrel
- élénkíti a csoportot, aktivitást és mozgást visz be
- a résztvevők tanulnak és tanítják egymást „komunikálnak”

A résztvevők által előnyben részesített képek, könyvek, tárgyak, játékok:

- a résztvevők aktív bevonása
- vevőtájékozódás, résztvevőtájékozódás!! (például: 1 résztvevőnek a kedvenc könyve a „Kócos Peti”- Felkapni ezt a tematikát és „új beleegyezéseket”, oké- üzeneteket és új „szokásokat” felajánlani, valamint témát csinálni belőle)
- így hoznak a résztvevők igazán témákat, valamint kimutatják érdeklődésüket!

Párna, softball, papír:

- az érzések és igények, mint például dühöt kitölteni (valamit „összetépni a levegőben”, dobni, zajt csinálni, ütni) spontán megragadása illetve felajánlása, avagy támogatásként (simulás, megérinteni önmagát, másokat, mások megérintik)
- valaminek a „továbadása” illetve „sorra kerül” (megvitatás, vélemények, tapasztalat,...)

Egyéb anyaggal, illetve anyag nélkül irányított és kísért módszerek:

- alkalmazható, valamint a csoporttól és a témától függően változtatható:
 - o Szobrok („Hogy néz ez ki?” „Hogy **nézhetne** ez / **nézhetnék ki?**)
 - o Fantáziautazások („Hogyan **lehetne** az / **lehetnék?**)
 - o Szerepjátékok, babázások („hogyan **tegyünk**- tesztek – ebben a szerepben?” „hogyan **tehetnénk**- **tehetnék** – ebben a szerepben?”)
 - o Testgyakorlatok („hol **érezek** – hogyan - mit? Hol, hogyan, mi minden vagyok?”)
 - o Csoportdinamikus játékok (játékosan tanulni „milyen a **bánásmódom** magammal? Másokkal?)
 - o Csoportvitatások valamint –beszélgetések („felveszünk egy metaszintet és **beszélünk** és **halgatunk**”)

Modul 1 „A környezet és az igények felmérése”

Fő tartalmak

1. Melyik rendszerben, melyik intézményben, milyen összefüggésben egzisztál egy csoport? (élet, lakás, támogatott lakóformák, lakótársi közösségek, munka, ...)
2. Meglévő szükséges feltételek, közös tartalmak (például: termelőmunkák)
3. A foglalkozás és segélyezés mértéke
4. Tényleges-helyzetelemzés
5. A személyes érzések, szükségletek kifejezése, valamint az azokkal való megelégedettség

The Picture Communication Symbols ©1981–2006 by Mayer-Johnson LLC. All Rights Reserved Worldwide. Used with permission.

Mayer-Johnson LLC
P.O. Box 1579
Solana Beach, CA 92075
USA
Phone: 858-550-0084
Fax: 858-550-0449
Email: mayerj@mayer-johnson.com
Web Site: www.mayer-johnson.com

Szimbólmpéldák

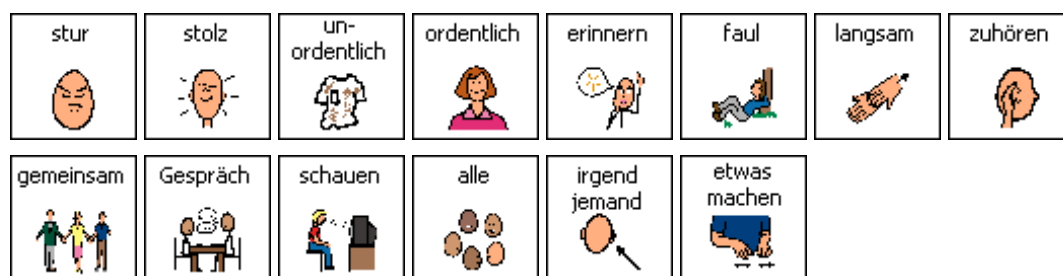
Ézések

A munka, lakás és élet tématerületek

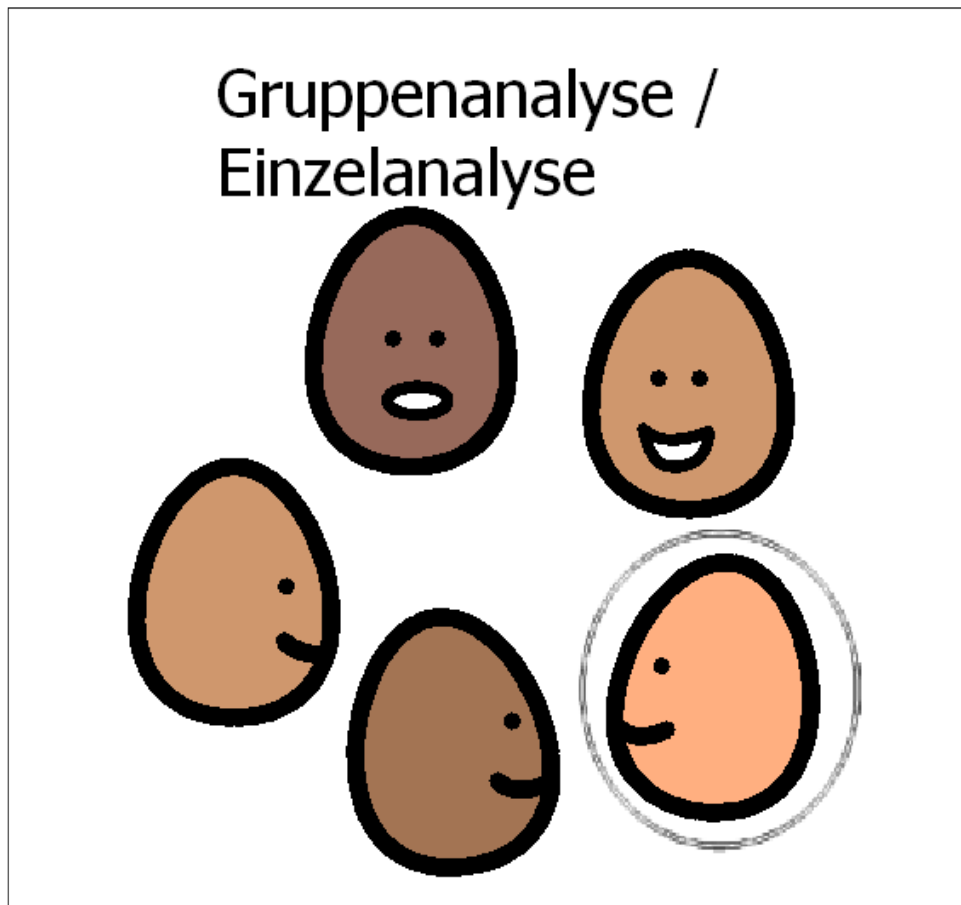
Erösség és gyengeség

Gyakorlásra szánt példák

1. *Testre vonatkozó gyakorlatok:* „Hogyan érzed a tested?” A fogyatékosoknak meg kell próbálni saját érzéseiket mimikával, valamint testi mozgásokkal egymásután kifejezni. A többi csoporttagok utánozhatják a mozgásokat.
2. *Egzisztenciális tájékozódási körök: "Érzelmi skála":* A résztvevők egy több opcióval rendelkező skála segítségével kifejezhetik érzelmeiket. Például: 1) „Ma nagyon jól/jól/inkább rosszul/nagyon rosszul dolgozunk” 2) „Most nagyon jól/jól/inkább rosszul/nagyon rosszul érzem magam.”
3. *Festés/különböző média:* "Ez a csoportunk." A résztvevők fel lettek arra kérve, hogy fessenek közösen egy nagy képet, anélkül, hogy közben egymással beszéljenek. A befejezés után elmélkedik a csoport a festésről, valamint az egymással kapcsolatos tapasztalataikról. Megnézhetik, hogy hány színt, mennyi helyet és melyik szimbólumokat használták. Kigondolhatnak a csoportképnek egy címet is.

Modul 2 „Csoport- és egyéni analízis”

Fő tartalmak

6. A csoport motivációja, csoportidentitás, csoportdinamika
7. Előszertetek, kívánságok, célok
8. Viselkedés- és változtatástendencia
9. Konfliktus a csoportban és az egyes személyekkel
10. Támogatás és tanácsadás a tájékozódás alatt, éntudat, újranelismerés, megértés, belátás, a saját illetve a csoportcélok kifejezése

The Picture Communication Symbols ©1981–2006 by Mayer-Johnson LLC. All Rights Reserved Worldwide. Used with permission.

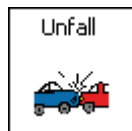
Mayer-Johnson LLC
P.O. Box 1579
Solana Beach, CA 92075
USA
Phone: 858-550-0084
Fax: 858-550-0449
Email: mayerj@mayer-johnson.com
Web Site: www.mayer-johnson.com

Szimbólapéldák

Érzések (Példák)

Különböző tárgyak és helyzetek

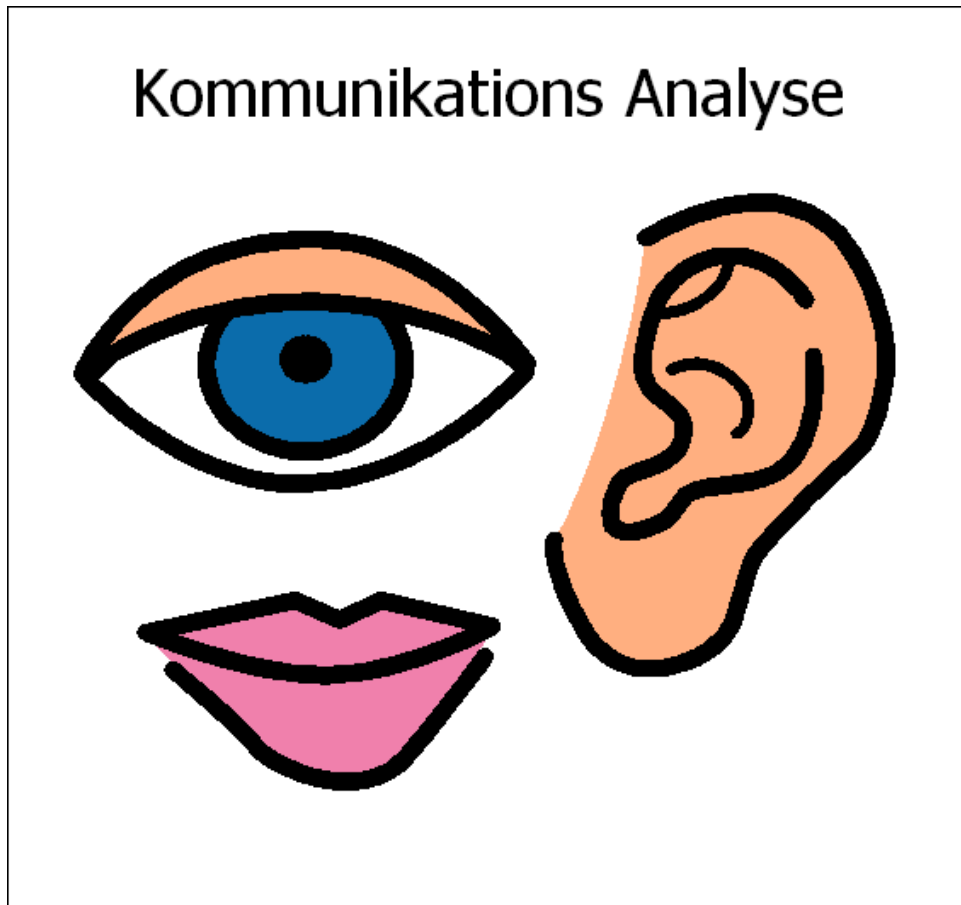
Gyakorló példák

1. *„Csoportemléma”*: A résztvevők invitálva lettek arra, hogy gondoljanak ki közösen egy csoportemlémat, amelyikkel mindegyikjük azonosulni tud. Ehhez párhuzamosan ki lehet egy „csoportcímet” is alakítani. Csoporthimnuszok illetve –dalok megerősítik ezt az azonosulási folyamatot.
2. *„Vásári kikiáltó”*: A résztvevők közösen kigondolják, hogy „mit szeretnének eladni”. A résztvevők közül néhányan egy másik terméket kínálnak fel. A megmaradt résztvevők a vásárlók, nos ezeknek a meggyőzése a „vásári kikiáltóknak” a feladata.
3. *„Egyéni szerződések”*: Egyéni szerződéseket a következő módon lehet megkötni: A résztvevőkkel közösen lesznek a személyes erősségek, valamint adult esetben a gyengeségek összegyűjtve. A résztvevők a közös munkában és az információtovábbadás során (egyáltalán miért valami újat kipróbálni és tanulni?) saját maguk dönthetik el, hogy ebbe a tanulási- és gyakorlási folyamatba bele akarnak e menni, vagy sem. A döntés a szerződésben lesz lefoglalva. Nos, ez emlékeztető és ez alapján lehet dolgozni. Ajánlatos a szerződéseket két példányban elkészíteni, egyrészt a résztvevőknek, másrészt a BASKI képzés keretén belül a közös munka számára.

The Picture Communication Symbols ©1981–2006 by Mayer-Johnson LLC. All Rights Reserved Worldwide. Used with permission.

Mayer-Johnson LLC
 P.O. Box 1579
 Solana Beach, CA 92075
 USA
 Phone: 858-550-0084
 Fax: 858-550-0449
 Email: mayerj@mayer-johnson.com
 Web Site: www.mayer-johnson.com

Modul 3 „Kommunikációs analízis”

Fő tartalmak

- 11.** A csoport kommunikációs készségei és –jártasságai
- 12.** A csoport egyes személyeinek kommunikációs készségei és –jártasságai
- 13.** A tananyag kidolgozása (szimbólumok, fényképek, képek)
- 14.** A segítő kommunikáció anyaggal való gyakorlata és átültetése

Szimból példák

Gyakorló példák

1. *A résztvevők kommunikációs- és megértésszintjének a meghatározása:* Ebben a játékban az összes mintaszimbólumok fel lesznek használva. Hattól nyolc fős csoportokban játszhatóak. Helyezze el a piktogramokat úgy, hogy az összes résztvevő láthassa. A résztvevőknek körbe kell ülniük úgy, hogy a csoport minden egyes tagja, a képző, valamint a tábla a tananyaggal együtt látható legyen. A képző megkezdheti a játékot, a további menetnek az elmagyarázásához. Két piktogramot felvesz és az egyikhez fűz egy rövid magyarázatot. A magyarázat a bizonyos személy kommunikációs módszerével legyen összeegyeztetve: „Akarok/Nem akarok”, „Így fejezem ki ezt az érzést!”, „Normális körülmények között azt mondanám, ha ...”, stb. A résztvevők mindegyike kiválaszt három négy piktogramot és megmagyarázza. A képző megbizonyosodik arról, hogy a résztvevőknek elég ideje van a magyarázathoz, valamint hogy annak a közlését a többiek hallották és helyesen megértették. A képző, a résztvevők motiválása képpen, a résztvevők interpretációjának mindegyikéből egyet feljegyezhet és az aktivitás végen felolvashatja.
2. *Emóciók arckifejezésekkel való felismerése:* Ez az aktivitás a „Sajnálom” szimbólummal kezdődik. A játék továbbjátzásához, illetve kibővítéséhez hozzá lehet tenni egy további szimbólumot. A szimbólumot megmutatja a résztvevőknek. A képző felkéri valamennyi résztvevőt az arckifejezés, illetve a testtartás utánzására. Aztkövetően a csoport megvitathatja ezeknek a jelentőségét, valamint példákat hozhatnak azok alkalmazására. Két, illetve három helyzethez használjanak szerepjátékot. Biztosítani kell, hogy valamennyi résztvevő kétszer részt vett a játékban. Szerepeiknek változónak kell lenni. Egyszer játszania kell, hogy egy sajnálja, és egyszer, hogy bocsánatot elfogad (kivéve, ha a testi állapota ezt nem engedi meg). A végén megvitatja a csoport, hogy milyenek érződik bocsánatot kérni, valamint milyenek érződik megbocsátani.
3. *Szociális viselkedés:* Az öt felhasznált szimbólum egy másik diskurzus reakciójára vonatkozik. Az aktivitás lehetővé teszi a hallgatás-, a megértés- és a véleménynyilvánítás képességein való dolgozást. A képző előkészít egy rövid történetet - amelyet a résztvevőknek felolvas -, valamint egy kérdőívet a történethez. A történet elvont és konkrét gondolatokat kell tartalmaznia (például: barátság, figyelem, akarat, stb.). Mielőtt a történet felolvasásra kerül, a képzőnek meg kell öt szimbólumot a csoportnak mutatnia, vitassák meg a jelentőségeiket és gyakorolják a hozzá tartozó kifejezéseket. Miután a szöveg felolvasásra került, át kell venni a képzőnek a csoporttal a kérdőívet. A kérdőívet úgy kell felépíteni, hogy a résztvevők az imént gyakorolt kifejezéseket, illetve a piktogramokat alkalmazni tudják. A beszélgetés ne legyen véleménykutatás. A résztvevőknek közvetítést kell kapniuk arról, hogy joguk van a kérdéshez, valamint választ kapniuk. Ösztönözniük kell őket a kérdéshez. A képző készenlétben áll a történetben előforduló helyzetek magyarázataira. Miután a történet másodsorra is felolvasásra került, vegye át a csoport a kérdőívet még egyszer – ezúttal a megértés megbizonyosodása végett. Egy pozitív tapasztalat lesz, ha a csoport a történetet egy másik csoporttal megismertetheti, valamint megmagyarázhatja.

Modul 4 „A szociális kompetencia felmérése”

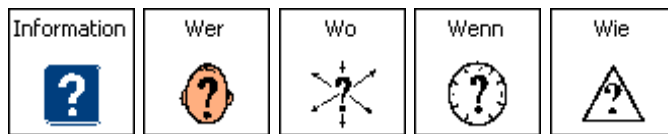
Fő tartalmak

- 15.** Mi a meglévő szint a kompetencia mintára/viselkedési mintára vonatkozva?
- 16.** Hol, milyen mértékben és milyen formában kell a szolgáltatást rendelkezésre bocsátani?
- 17.** Milyen kifejezési formák egyszóval a saját igények kimutatására, hogyan és hol?
- 18.** A résztvevők közötti együttműködés segítése, saját maguk kifejezése érdekében, valamint meghallgatásukhoz
- 19.** A saját, új tapasztalatok megvitatása, az önértékelés és az azonosulási képesség előmozdítására

The Picture Communication Symbols ©1981–2006 by Mayer-Johnson LLC. All Rights Reserved Worldwide. Used with permission.

Mayer-Johnson LLC
P.O. Box 1579
Solana Beach, CA 92075
USA
Phone: 858-550-0084
Fax: 858-550-0449
Email: mayerj@mayer-johnson.com
Web Site: www.mayer-johnson.com

Szimból példák

Gyakorló példák

1. Nem-erőszakos kommunikáció

A következő tartalmak az érintett személyekkel lesznek feldolgozva:

- 1) Mi a helyzet?
- 2) Hogy érzem magam?
- 3) Mire van szükségem?
- 4) Udvariasan kérdezek és azután cselekszem!

2. Építések/Szobrok:

“Ha nem jól érzem magam ...” – egyik személy “alakít” e jelmondat szerint egy másikat: testtartásokat változtat, stb. A résztvevők ezután elgondolkodnak a tartásról és a helyzetváltoztatásról.

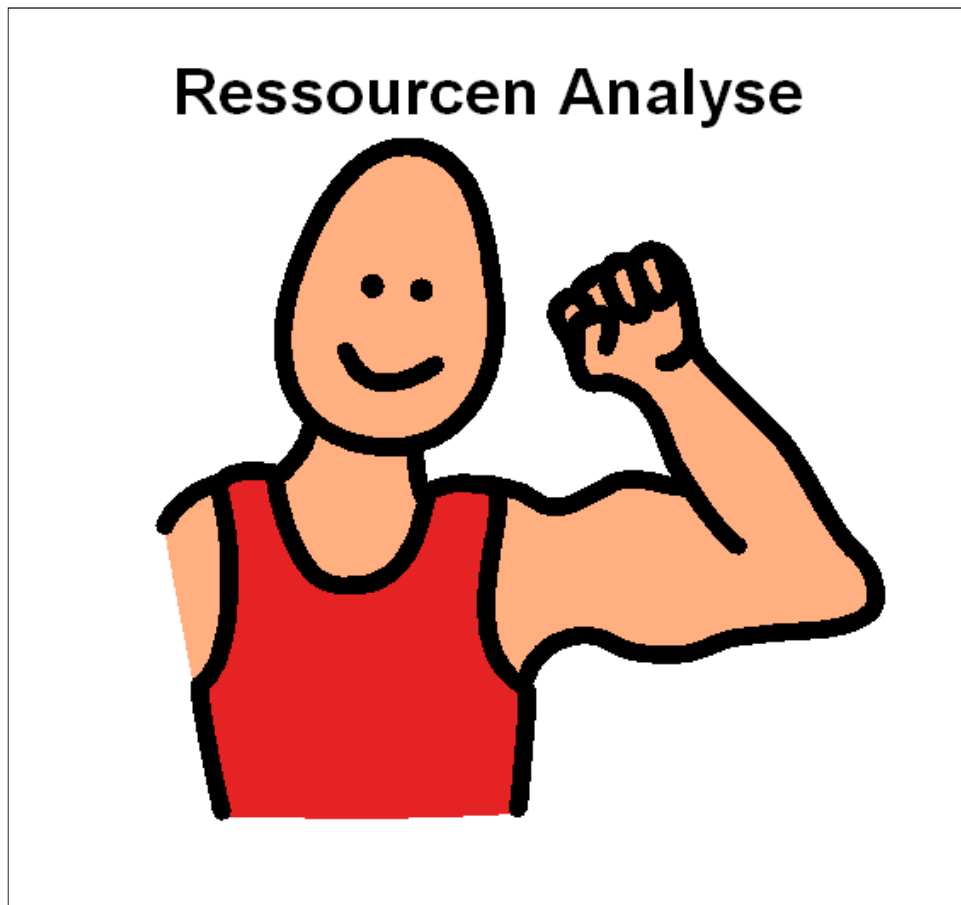
3. Szerepjátékok

“Egy király/nő szolgálta nélkül” – A résztvevők invitálva lettek egy szerepjáték kidolgozásához. Az elején ki lesznek osztva a szerepek. A tartalom és a sorozatok a képző nélkül, a darab folyamán lesznek kidolgozva. (Miért nincs a királynak/királynőnek szolgálója? Mi történt? Hogyan mehetne ez tovább?) A szerepjáték után elgondolkodnak a résztvevők a történetről és összehasonlítják a saját életükkel.

The Picture Communication Symbols ©1981–2006 by Mayer-Johnson LLC. All Rights Reserved Worldwide. Used with permission.

Mayer-Johnson LLC
P.O. Box 1579
Solana Beach, CA 92075
USA
Phone: 858-550-0084
Fax: 858-550-0449
Email: mayerj@mayer-johnson.com
Web Site: www.mayer-johnson.com

Modul 5 „Az erőforrások felmérése”

Fő tartalmak

- 20.** A csoport erősségének és gyengeségének az analízise (erőforrásaik)
- 21.** Pozitív kapcsolatteremtés a csoportban
- 22.** Megtanulni a saját emóciók kimutatását, valamint annak kifejezésének kontrollálását
- 23.** Kialakítani egy megfelelő énképet
- 24.** A módszerek és a tananyagok megválasztása

The Picture Communication Symbols ©1981–2006 by Mayer-Johnson LLC. All Rights Reserved Worldwide. Used with permission.

Mayer-Johnson LLC
P.O. Box 1579
Solana Beach, CA 92075
USA
Phone: 858-550-0084
Fax: 858-550-0449
Email: mayerj@mayer-johnson.com
Web site: www.mayer-johnson.com

Szimból példák

Az erőforrások felmérése

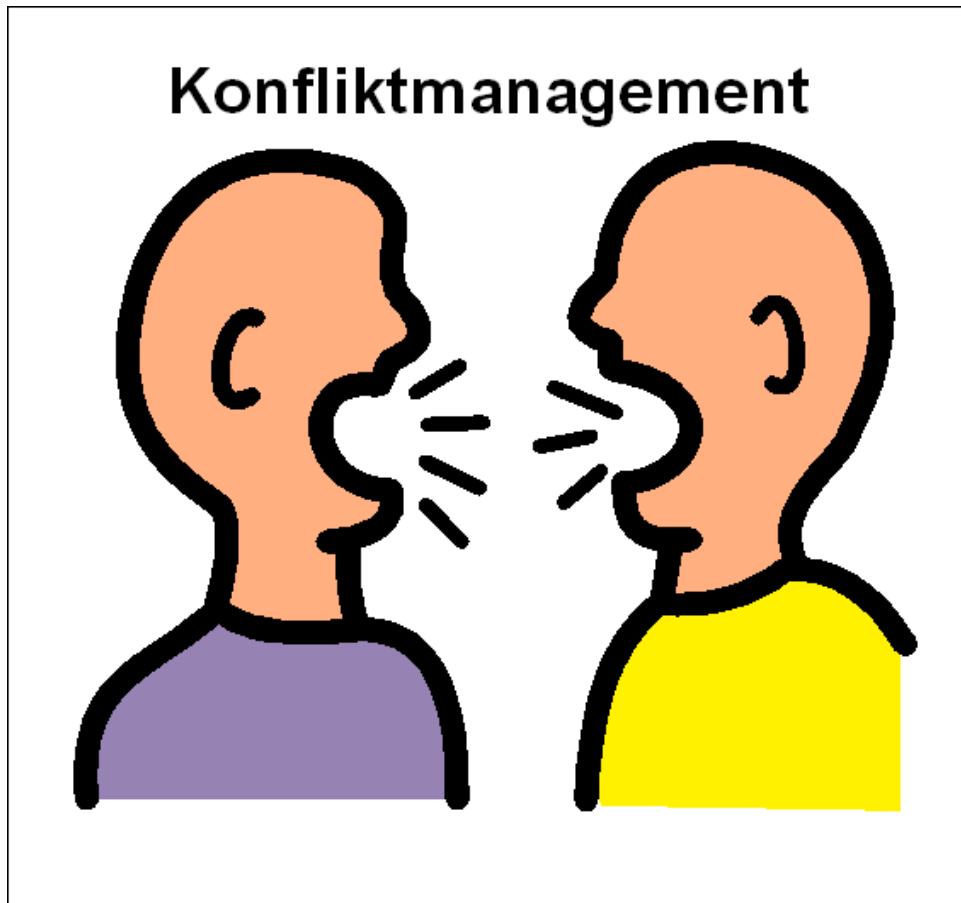
Gyakorló példák

1. „*Ez vagyok*”: A résztvevők felrajzolhatják a csomagolópapírra testük körvonalait és a belső részét saját maguk alakítják ki (kollázsok, festeni, írni, ...).
2. „*Adottság / tehetség*”: Megvitathatnak képeket speciális sportágakról (mászás, vadvízi evezés/rafting, vívás, ...), művészeti ágakat (karmester, szobrász, énekes/nő, festő, ...) és szakmákat (betegápolók/nők, autó-/ (motorkerékpár)versenyzők/nők, gondozók/nők, asztalosok, szakácsok, ...). A résztvevőkkel kidolgozzák, hogy ezek a sport- szakmai- és művészeti ágak milyen képességeket és tehetségeket feltételeznek. A résztvevők meg fogják tapasztalni, hogy ugyan különféle szakmákat, sportágakat illetve művészeti irányzatokat nem visznek véghez / nem realizálják, azonban ezen tehetségek többsége is mint erőforrás megvan bennük és éppen úgy, vagy másképp is használhatók.
3. „*Erőforrásaim*”: Egy labdát sorjában továbbadnak. A résztvevő, aki a labdát továbbadta, megmondja a továbbadott személynek, mit tud ez a személy jól. Egy másik gyakorlat az lenne, hogy az a személy, aki a labdát tovább adja, saját magáról elmondja, hogy mit tud jól. Az eredményeket párhuzamosan fel lehet jegyezni, illetve utólagosan kidolgozzák a csoportban és aztután összeírják. Nagyon fontos a résztvevők képességeit feljegyezni, valamint a résztvevők képességeinek és erőforrásainak „kincsét” mindenki számára láthatóvá tenni.
4. „*Mire van szükségem*”: Az étellel összefüggő szükségletek a helyiségben szimbólikusan állomásokban elosztják. A résztvevőket felkérjük arra, hogy helyezkedjenek el ahhoz a szükséglethez, amelyik a számukra a legfontosabbnak tűnik. Beszélgetések és ebből további gyakorlatok következhetnek. Takarókból és a helyiségben lévő berendezésből menedékbarlangokat építhetnek. A résztvevők élvezhetik a menedékbarlangjaikban való időzést és ezt csak akkor hagyják el, ha hajlandóak rá. Senkinek sem szabad egy másik személynek a menedékbarlangjába belépni / megérinteni. A végén az átélt tapasztalatokat kicserélhetik és megvitathatják.

The Picture Communication Symbols ©1981–2006 by Mayer-Johnson LLC. All Rights Reserved Worldwide. Used with permission.

Mayer-Johnson LLC
 P.O. Box 1579
 Solana Beach, CA 92075
 USA
 Phone: 858-550-0084
 Fax: 858-550-0449
 Email: mayerj@mayer-johnson.com
 Web site: www.mayer-johnson.com

Modul 6 „Konfliktusmenedzsment”

Fő tartalmak

- 25.** A csoport sajátos tanácsadása a valóságos problémákról
- 26.** A problémamegoldás-stratégiák fejlődése (Hogyan viselkedik az ember az emberek közötti problémás helyzetekben)

The Picture Communication Symbols ©1981–2006 by Mayer-Johnson LLC. All Rights Reserved Worldwide. Used with permission.

Mayer-Johnson LLC
P.O. Box 1579
Solana Beach, CA 92075
USA
Phone: 858-550-0084
Fax: 858-550-0449
Email: mayerj@mayer-johnson.com
Web site: www.mayer-johnson.com

Szimbólumpéldák

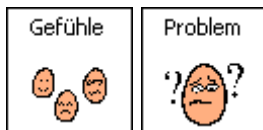
A konfliktushelyzet analízise

Problémák a viselkedésben

Az emberek közötti problémák megoldása

Tárgyalni

Gyakorló példák

1. *Egy viselkedési probléma megoldása, szerepjáték:* Mutasson meg a résztvevőknek négy piktogramot. Beszéljék meg közösen a jelentőségeit és mutassa be pantomimikusan. Adjon a résztvevőknek egy mindennapos konfliktushelyzetet. Például: „Az ABC-áruházban vannak és tejet akarnak venni. Látják, hogy már csak egy doboz van a polcon és mielőtt feléje nyulnának, valaki más veszi le. Hogyan reagál?” Játsszanak el egy olyan szerepjátékot, amelyikben a piktogramban előforduló reakciókat játsszák végig. Valamennyi helyzetet két különböző résztvevővel játssza. Vitassák meg a bizonyos helyzetek negatív következményeit és találjanak négy olyan további helyzetet, amelyeknek pozitív következményeik lennének. Csináljon ezekből is szerepjátékokat úgy, hogy minden résztvevő pozitív szerepet játszasson. A végén vitassák meg az imént szátszottakat.
2. *A tárgyalás lépései:* Mutassa meg a résztvevőknek a megvitatásról szóló piktogramot és beszélgessen el velük ennek a szónak a jelentőségéről. Mutassa meg a megvitatás tizenkét lépéséről szóló piktogramokat: a) megkérdezni, hogy az ember beszélhet-e a személlyel b) megtárgyalni, hogy mit akar az ember c) megnevezni egy okot d) ha a reakció negatív, megoldás után keresni e) ha a reakció pozitív, felajánl az ember egy kompromisszumot f) megköszöni az ember az egyénnek, hogy meghallgatja g) az ember nyugodt marad h) az ember nem mond semmi sértőt i) az ember nem szakít félbe j) az ember érzéseket fejez ki és megosztja másokkal k) az ember tiszteli mások jogait és értékeit l) az ember elfogadja a konstruktív kritikát. Alakítson ki az egyik előzőleg kidolgozott helyzettel egy tárgyalási szcenáriumot és használja fel a tizenkét lépést mint vezérfonalat. Például: „Valaki valami kellemetlenséget mondott önről, míg nem volt itt. Mit tenne?” A csoport kognitív szintjétől függetlenül párosával is lehet ezt a gyakorlatot csinálni. Ebben az esetben még egyszerű fel kell használni a „megvitatás”-piktogramot a különböző szcenáriumokról való beszélgetéshez.

The Picture Communication Symbols ©1981–2006 by Mayer-Johnson LLC. All Rights Reserved Worldwide. Used with permission.

Mayer-Johnson LLC
 P.O. Box 1579
 Solana Beach, CA 92075
 USA
 Phone: 858-550-0084
 Fax: 858-550-0449
 Email: mayerj@mayer-johnson.com
 Web site: www.mayer-johnson.com

Modul 7 „Önrendelkezés”

Fő tartalmak

- 27.** Változtatást igényelni
- 28.** Megbirkózási stratégiákat elsajátítan és gyakorolni
- 29.** Problémamegoldások, megváltoztatási lehetőségek
- 30.** Az elsajátított és a már meglévő készségek alkalmazása az önrendelkezés céljából

The Picture Communication Symbols ©1981–2006 by Mayer-Johnson LLC. All Rights Reserved Worldwide. Used with permission.

Mayer-Johnson LLC
P.O. Box 1579
Solana Beach, CA 92075
USA
Phone: 858-550-0084
Fax: 858-550-0449
Email: mayerj@mayer-johnson.com
Web site: www.mayer-johnson.com

Szimbólpéldák

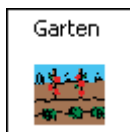
Választás 1

Választás 2

Előszerteteket kifejezni

Problémamegoldás

Életterv és célkitűzés

Pályaorientáció (Viselkedés a munkahelyen)

Gyakorló példák

1. *Választani. Összeállítani egy programot.* Ez a tevékenység felhasználható a modul bevezetéseként. A résztvevők kidolgozzák, hogy mit szeretnének a hétvégén szívesen csinálni. A képző piktogramokat mutat a különböző tevékenységekről, valamint piktogramokat a különböző élelmiszerekről. A képző felkéri az összes résztvevőt, először tevékenységeket választani, amit szívesen csinálnak. A résztvevő csak két tevékenységet és egy élelmiszert válasszon, a saját hétvégi programjának elkészítéséhez. A résztvevők bemutatják a csoport többi tagjának a programjukat. A képző segítségével képeseknek kell lenniük arra, hogy el tudják magyarázni, hogy miért részesítenek egy tevékenységet előnyben (ill. egy élelmiszert).

The Picture Communication Symbols ©1981–2006 by Mayer-Johnson LLC. All Rights Reserved Worldwide. Used with permission.

Mayer-Johnson LLC
 P.O. Box 1579
 Solana Beach, CA 92075
 USA
 Phone: 858-550-0084
 Fax: 858-550-0449
 Email: mayerj@mayer-johnson.com
 Web site: www.mayer-johnson.com

2. *Problémamegoldó játék*: Ebben a részben felhasználható a röplap "aktív Problémamegoldás" (lásd rész 4). A képző piktogramokat mutat a különböző helyzetekről. Ezután egy rövid film következik, amelyik egy problémáról szól. A résztvevőknek a piktogramok segítségével fel kell ismerni a problémát. Ha felismerték a problémát, utána kereshet a csoport egy megoldást. Egy szerepjátékban bemutatják a résztvevők a megoldópéldákat és utána vitassák meg a csoportban, hogy valyon a javasolt példa megoldja e a problémát. Ha egy megoldást megtaláltak, gratuláljon a képző a csoportnak. A játék az összes problémahelyzetekkel megismételhető; más piktogramokat is belevonhatnak.
3. *Jövő és múlt*: A résztvevők megbeszélik a „jövő” és a „múlt” vázlatait. A képző segítségével találjanak mindkét vázlathoz egyszerű meghatározásokat. A táblán készítsenek szavakból két oszlopot, amelyek a két vázlattal összefüggnek. Először szavakat, amelyek az idővel kapcsolatosak: "holnap", „jövöre”, „jövöhéten”, stb. Utána eseményeket: „születésnap”, „ünnepnap”, stb. Az a cél, hogy a résztvevők a „jövő” vázlattal megbarátkozzanak, ami szabad nekik, hogy az életükhöz prognózisokat készítsenek.

The Picture Communication Symbols ©1981–2006 by Mayer-Johnson LLC. All Rights Reserved Worldwide. Used with permission.

Mayer-Johnson LLC
P.O. Box 1579
Solana Beach, CA 92075
USA
Phone: 858-550-0084
Fax: 858-550-0449
Email: mayerj@mayer-johnson.com
Web site: www.mayer-johnson.com